

VÅR REFERANSE

23/8481

DERES REFERANSE

UNNTATT OFFENTLIGHET

Offl. § 24 andre ledd andre
punktum

DATO

27.05.2024

Vedtak om ileggelse av overtredelsesgebyr

Det vises til Finanstilsynets brev av 25. august 2023 om manglende rapportering av meldepliktig verdipapirhandel i forbindelse med ditt erverv av 200 000 aksjer i Norse Atlantic ASA ("NORSE") til en samlet verdi av NOK 500 000. Det vises videre til ditt svar av 5. februar 2024 og 4. april 2024.

Finanstilsynet har vurdert forholdet og konkludert med at det foreligger overtredelse av reglene om meldeplikt etter markedsmisbruksforordningen¹ (MAR) artikkel 19 nr. 1 jf. vphl². § 3-1.

For overtredelsen vil Finanstilsynet ilegge deg et overtredelsesgebyr på NOK 100 000, jf. vphl. §§ 21-1, 21-9 og 21-14.

1. Rettslig grunnlag

Nærstående til primærinnsidere skal gi melding til utsteder og til vedkommende myndighet (Finanstilsynet) om enhver transaksjon utført for deres egen regning i aksjer eller gjeldsinstrumenter utstedt av den aktuelle utstederen, jf. MAR artikkel 19 nr. 1.

Markedsmisbruksforordningen³ (MAR) artikkel 3 nr. 26 definerer nærstående blant annet som:

- en ektefelle eller en person som i henhold til nasjonal rett anses som likestilt med ektefelle,
- et barn som forsørger, i henhold til nasjonal rett,
- en slektning som har delt samme husholdning i minst ett år på transaksjonsdatoen, eller
- en juridisk person, en stiftelse eller et partnerskap der ledelsesansvaret utøves av en person med ledelsesansvar eller en person nevnt i bokstav a), b) eller c), eller som direkte eller indirekte kontrolleres av en slik person, eller som er opprettet til fordel for en slik person, eller som har økonomiske interesser som i det vesentlige sammenfaller med en slik persons interesser.

Nærstående til primærinnsidere skal gi melding til utsteder og til vedkommende myndighet (Finanstilsynet) om enhver transaksjon utført for deres egen regning i aksjer eller gjeldsinstrumenter utstedt av den aktuelle utstederen, jf. MAR artikkel 19 nr. 1.

¹ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 596/2014 av 16. april 2014 om markedsmisbruk (markedsmisbruksforordningen) er gjennomført i verdipapirhandelloven (vphl.), jf. vphl. § 3-1.

² Lov av 29. juni 2007 om verdipapirhandel – Verdipapirhandelloven (vphl.)

³ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 596/2014 av 16. april 2014 om markedsmisbruk (markedsmisbruksforordningen) er gjennomført i verdipapirhandelloven (vphl.), jf. vphl. § 3-1.

En slik melding skal gis umiddelbart og senest innen tre virkedager etter datoen for transaksjonen, jf. MAR artikkel 19 nr. 1 annet ledd. Det fremgår av forarbeidene til MAR i Prop. 96 LS (2018-2019) punkt 6.10.1.5 at "(...) utgangspunktet tas i at fristen etter forordningen er umiddelbart, og at fristen på tre virkedager er å anse som en absolutt frist uavhengig av særlige omstendigheter".

Meldeplikten inntretr når det totale transaksjonsbeløpet utgjør 5 000 euro per kalenderår, jf. MAR artikkel 19 nr. 8.

Meldingen skal inneholde følgende opplysninger, jf. MAR artikkel 19 nr. 6:

- a) personens navn;
- b) årsak til meldingen;
- c) navn på den aktuelle utstederen eller deltakeren på utslippskvotemarkedet;
- d) det finansielle instrumentets beskrivelse og identifikasjon;
- e) transaksjonstype(r) (f.eks. erverv eller avhending), med angivelse av om transaksjonen er knyttet til utøvelse av et aksjeopsjonsprogram;
- f) dato og sted for transaksjonen(e);
- g) transaksjonen(e)s kurs og volum.

Overtredelse av bestemmelsene om meldeplikt kan medføre overtredelsesgebyr, jf. vphl. §§ 21-1.

For fysiske personer kan det fastsettes overtredelsesgebyr på inntil 5 millioner kroner ved overtredelse av MAR artikkel 19 jf. vphl. § 21-1 (2). Overtredelsesgebyret kan fastsettes til inntil tre ganger oppnådd fortjeneste eller unngått tap som følge av overtredelsen dersom dette gir høyere gebyr enn utmålingen etter vphl. § 21-1 (4).

Etter vphl. § 21-14 kan Finanstilsynet ved avgjørelsen av om overtredelsesgebyr skal ilegges og ved utmålingen av gebyrets størrelse ta hensyn til blant annet overtredelsens grovhet, varighet, om det foreligger gjentatte overtredelser og graden av skyld.

Det følger av vphl. § 21-9 (1) at fysiske personer kan ilegges overtredelsesgebyr for forsettlig eller uaktsomme overtredelser.

2. Sakens bakgrunn

Det fremgår av Verdipapirsentralen (VPS) at du ervervet 200 000 aksjer til en samlet verdi av NOK 500 000 i NORSE 25. april 2023.

Ifølge Oslo Børs' register over primærinnsidere og deres nærstående er du registrert som nærstående til primærinnsider i NORSE, [REDACTED]

I Oslo Børs' register er [REDACTED] registrert som primærinnsider ved å inneha stilling som [REDACTED] i NORSE. Finanstilsynets vurdering er at [REDACTED] er en ledende medarbeider i selskapet som nevnt i MAR artikkel 3 nr. 25 bokstav a.

Av folkeregisteret fremgår det at du er gift med [REDACTED]. Finanstilsynet legger på denne bakgrunn til grunn at du er nærstående til [REDACTED] jf. MAR artikkel 3 nr. 26 bokstav a). Handelen ble verken meldt til Finanstilsynet eller offentliggjort til markedet (Oslo Børs).

3. Den meldepliktiges anførsler

I svar av 5. februar 2024 forklares det at du i april 2023 fikk tilbud om å delta i en reparasjonsemisjon. Tilbudet kom gjennom VPS investortjenester ved at du var eksisterende aksjonær og du forklarer i den sammenheng at du etter tilbudet tegnet deg for 200 000 aksjer til kr 2.5 per aksje.

Det skrives videre at det *"dessverre [er] klart at jeg ikke har rapportert dette kjøpet gjennom gjeldende rapporterings skjema og videresendt dette til Norse"* og dette er en *"sterkt beklagelig forglemmelse"* fra din side i en *"stressende periode med mye reise/jobb og absolutt ikke gjort med overlegg"*.

I svaret fremkommer det også at NORSE har gitt deg informasjon om reglene om meldeplikt og at du har fulgt dette i andre handler.

I ditt svar på Finanstilsynets varsel om overtredelsesgebyr skriver du at du *"ikke bestrider fakta i saken"* og at det er korrekt at din *"deltakelse på reparasjonsemisjonen i Norse Atlantic i april 2023, ved en feil, ikke ble innmeldt"*. Du skriver også at du er enig i at den manglende rapporteringen bør sanksjoneres, men at *"nivået på den varslede boten er særdeles høyt sett i lys av omstendighetene rundt handelen"*.

Når det gjelder "overtredelsens omfang" anfører du at dette dreier seg om en enkeltstående transaksjon og at omfanget av den manglende rapporteringen derfor må anses for å være på et *"svært lavt nivå"*.

Om "virkninger" av manglende rapportering viser du til at transaksjonen omhandlet deltakelse i en emisjon og at innhenting av kapital skjedde ved en rettet emisjon som ble tilbudt de største eierne og ledelsen i selskapet. *"Denne ble fulltegnet og det store signalet til markedet var at selskapets hovedeier og administrerende direktør bidro med 1/3 av kapitalen som her ble hentet inn"*. Det anføres at din deltakelse i emisjonen derfor hadde *"liten interesse for markedet og at virkningen må bedømmes til å være uten betydning"*. Videre skriver du at det er et *"vesentlig poeng at dette dreier seg om en emisjon og ikke en enkeltstående handel med tanke på reaksjon fra markedet"*. Du skriver også at du ikke er en primærinnsider i NORSE og at du dermed ikke sitter i selskapets ledelse og *"ikke har informasjon som en primærinnsider vil ha. En rapportering fra et familiemedlem til en primærinnsider er derfor av mindre interesse og således har mindre virkning enn om dette skulle dreie seg om en i selskapets ledelse"*.

Om "graden av skyld" anfører du at det er et vesentlig poeng at overtredelsen ikke skyldes en handling med forsett og vinning. *"Saken dreier seg utelukkende om en e-mail med melding om handel som ved en feil ikke gikk ut som den skulle"*.

Videre skriver du at ved vurderingen av handelsbeløpets størrelse må det ses opp mot at transaksjonen er knyttet til en emisjon og ikke en enkeltstående handel. *"Beløpet på NOK 500,000 er i en emisjon på NOK 450 m et forsvinnende lite beløp som vekker svært liten oppmerksomhet og bør dermed trekke nivået på boten ned"*.

Om forsinkelses varighet anfører du at det er *"belegg for å hevde at en notifikasjon om meldepliktig handel er "ferskvare" og fort blir lite relevant for markedet"*. Den manglende notifikasjonen ble ikke

fulgt opp "fordi den ble glemt" og at du ikke ble "oppmerksom på hendelsen før [du] leste Finanstilsynets brev i januar 2024". I alle tilfeller anfører du da at "en manglende registrering etter noen uker fort blir uvesentlig og om den blir gitt etter en måned eller ett år da har liten relevans".

Avslutningsvis skriver du at det varslede gebyret utgjør 20% av handelsbeløpet og at dette er for strengt når handelen er foretatt av en "nærstående fysisk person". Videre vises det til Finanstilsynets praksis "hvor primærinnsidere er ilagt gebyr på rundt 20% av den aktuelle handelens størrelse. Samme nivå har Finanstilsynet lagt seg på når handelen er gjort gjennom et foretak hvor primærinnsideren har innehatt ledelsesansvaret". Når det gjelder meldepliktige handler gjort gjennom foretak hvor nærstående har hatt ledelsesansvaret viser du til at Finanstilsynet har ilagt overtredelsesgebyr som tilsvarer ca. 11,4% av det aktuelle handelsbeløpet. Hensynet til likebehandling tilsier dermed et vesentlig lavere overtredelsesgebyr enn det Finanstilsynet har varslet.

I ditt brev skriver du også du håper at "... (din) umiddelbare oppriktighet og transparens" kan være av "formildende art" som underbygger at situasjonen utelukkende skyldes en "beklagelig feil". Det vises også til at det "ikke foreligger noen form for vinning i denne handelen da aksjekursen har falt betydelig siden emisjonen i fjor og er ned over 20% fra emisjonskurs".

Du gir også en oppsummering av bøtenivået som tidligere er gitt i tilsvarende saker og det vises til at dette ligger "i størrelsesorden NOK 15,000 – 20,000". Det gjentas at det i denne saken verken foreligger forsett, vinning eller virkning og at manglende melding kun skyldes en "uoppmerksomhet". Gebyrets størrelse bør revurderes og settes i samme kategori som mindre alvorlige overtredelser av manglende rapportering av meldepliktig handel. Det påpekes at "selv en bot i den lavere skalaen av størrelse har en betydelig innvirkning" på din privatøkonomi, da du er en privatperson og ordinær lønnsinntaker.

4. Finanstilsynets vurdering av om overtredelsesgebyr skal ilegges

Finanstilsynet legger til grunn at du var nærstående til primærinnsider i NORSE på tidspunktet for transaksjonen. Dette er heller ikke omtvistet i saken.

Transaksjonen 25. april 2023 overstiger terskelen på 5 000 euro per kalenderår, jf. MAR artikkel 19 nr. 8. Transaksjonen anses derfor som meldepliktig i sin helhet.

Finanstilsynet finner at ervervet av 200 000 aksjer i NORSE skulle ha blitt meldt til Finanstilsynet og utsteder umiddelbart etter at transaksjonen var gjennomført 25. april 2023. Finanstilsynets vurdering er at MAR artikkel 19 er overtrådt. Dermed anses de objektive vilkårene for illeggelse av overtredelsesgebyr for å være oppfylt.

Det er ikke bestridt at verken utsteder eller Finanstilsynet ble notifisert umiddelbart etter den meldepliktige transaksjonen, og at manglende rapportering til både Finanstilsynet og markedet skyldtes forhold på din side.

Finanstilsynets vurdering er derfor at overtredelse av meldeplikten ble begått uaktsomt og at de subjektive vilkår for å ilegge et overtredelsesgebyr dermed er oppfylt.

Ved vurderingen av om gebyr skal ilegges, har Finanstilsynet foretatt en helhetlig vurdering av forholdene i denne konkrete saken.

Hovedhensynet bak reglene om meldeplikt er å sikre transparens i markedet rundt handler utført av personer sentralt plassert i utstederforetaket og deres nærstående. Markedet bør få tilgang til informasjon om slike transaksjoner så snart som mulig. Slik informasjon er også viktig for å kunne forebygge og avdekke markedsmissbruk.

Ved vurderingen av om gebyr skal ilegges i denne saken, legger Finanstilsynet vekt på at aktører som opererer i det norske verdipapirmarkedet forventes å ha kjennskap til og å ha innrettet seg etter det regelverket som gjør seg gjeldende. I dette tilfellet kunne bruddet på reglene om meldeplikt enkelt vært forhindretd dersom du hadde innrettet deg etter regelverket. Et eventuelt vedtak om illeggelse av gebyr i denne saken vil etter Finanstilsynets vurdering ikke være uforholdsmessig.

Finanstilsynet har derfor konkludert med å ilegge et overtredelsesgebyr som sanksjon for bruddet.

4.1 Finanstilsynets vurdering ved utmålingen av overtredelsesgebyret

I tråd med vphl. § 21-14 kan Finanstilsynet ved utmålingen av overtredelsesgebyr legge vekt på en rekke momenter.

Finanstilsynet har i sitt varsel om illeggelse av overtredelsesgebyr informert om at det ved utmålingen av gebyret har blitt lagt vekt på handelsbeløpets størrelse og forsinkelsens varighet.

Finanstilsynet har lagt til grunn at du har opptrådt uaktsomt. At overtredelsen ikke er skjedd ved forsett men ved uaktsomhet er derfor gjenspeilet i Finanstilsynets utmåling av gebyrets størrelse.

MAR artikkel 19 skiller ikke mellom de tilfeller hvor meldeplikten er knyttet til nærstående og primærinnsidere. I Finanstilsynets vurdering er det derfor ikke vektlagt at du "kun" er nærstående til primærinnsider ved utmålingen av gebyrets størrelse. Meldeplikten er i all henseende ikke oppfylt.

Finanstilsynet har heller ikke lagt vekt på din "*umiddelbare oppriktighet og transparens*" etter å ha mottatt brev fra Finanstilsynet angående overtredelse av meldepliktsreglene. Det er først i de tilfeller primærinnsidere eller nærstående selv tar kontakt med Finanstilsynet på grunn av forsinket børsmelding eller andre overtredelser knyttet til meldeplikten at dette vil kunne bli vektlagt i formildende retning ved utmålingen.

Handelsbeløpets størrelse er et sentralt moment i Finanstilsynets praksis ved utmåling av gebyrets størrelse. Finanstilsynet legger i sin praksis ikke vekt på at transaksjoner skjer som et ledd av en større emisjonsprosess. En handel med et transaksjonsbeløp på NOK 500 000 er etter Finanstilsynets vurdering en relativ stor handel. Handelsbeløpets størrelse er derfor blitt vektlagt betydelig i denne saken. På en annen side reflekterer også størrelsen på gebyret at det er tale om en enkeltstående transaksjon.

Finanstilsynet har også lagt vekt på at transaksjonen aldri ble meldt til markedet. I denne saken oppstod meldeplikten til markedet og Finanstilsynet allerede 25. april 2023. Transaksjonen ble verken meldt til markedet eller Finanstilsynet i henhold til reglene i MAR artikkel 19.

Finanstilsynet er enig i din vurdering av at markedets nytte av informasjonen svekkes jo lengre tid det går fra transaksjonen er foretatt og til børsmelding foreligger. Det er likevel ikke "*uvesentlig*",

slik du har anført, hvorvidt en børsmelding er gitt noen uker eller måneder etter transaksjonen. Ved vektleggingen av overtredelsens varighet, og virkninger i den forlengelse, har Finanstilsynet i tidligere praksis uttalt at markedets nytte av informasjon er vesentlig forringet allerede ved en forsinkelse på to uker. I denne saken mangler børsmelding i sin helhet og dette har vært et skjerpene moment ved utmålingen.

I ditt brev er det også vist til Finanstilsynets praksis og det trekkes frem at Finanstilsynet har i tidligere saker utmålt overtredelsesgebyret til 11,4 % eller 20 % av transaksjonsbeløpet i den aktuelle saken. Finanstilsynet kan imidlertid ikke se hvilke saker det konkret vises til og har derfor ikke holdepunkter for å vurdere dette nærmere. Finanstilsynet foretar i alle tilfeller en konkret og skjønnsmessig helhetsvurdering av forholdene i den aktuelle saken. Helt sentralt ved utmålingen av alle overtredelser av meldepliktsreglene er beløpets størrelse og forsinkelsens varighet. Det fremkommer tydelig av Finanstilsynets praksis at Finanstilsynet legger betydelig vekt på disse momentene ved utmålingen av gebyret.

I tråd med dette har Finanstilsynet foretatt en konkret helhetsvurdering av din overtredelse og et overtredelsesgebyr på NOK 100 000 anses ikke som uforholdsmessig i en sak med et transaksjonsbeløp på NOK 500 000 hvor børsmelding er uteblitt i sin helhet. Finanstilsynet kan heller ikke se at det foreligger forskjellsbehandling ved utmålingen av gebyret.

Finanstilsynet finner heller ikke at din økonomiske situasjon er av en slik karakter at det kan tillegges vekt i formildende retning ved utmålingen av gebyrets størrelse.

5. Vedtak om ileggelse av overtredelsesgebyr

På bakgrunn av de forhold som er omtalt ovenfor ilegger Finanstilsynet [REDACTED] et overtredelsesgebyr på NOK 100 000 for overtredelse av MAR artikkel 19 jf. verdipapirhandelloven §§ 21-1, 21-9 og 21-14.

Vedtaket om ileggelse av overtredelsesgebyr vil bli publisert på Finanstilsynets nettsider.

Dette vedtaket kan påklages innen 3 uker etter at vedtaket er mottatt. Klage sendes til Finanstilsynet. Klageinstans er Finansdepartementet.

Forvaltningsloven §§ 18 og 19, om partenes adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, gjelder. Det kan søkes om utsatt iverksetting av vedtaket, jf. forvaltningsloven § 42.

Overtredelsesgebyrer innkreves av Skatteetaten ved Statens innkrevingsentral. I tilfeller der vedtaket ikke påklages vil Statens innkrevingsentral sende krav om betaling umiddelbart etter klagefristens utløp. I tilfeller der vedtaket påklages, sendes kravet etter at klagen er avgjort av Finansdepartementet. Statens innkrevingsentralens frist for betaling er 3 uker etter faktura er sendt.

Eventuelle spørsmål kan rettes til Nicole Elmenhorst, på telefonnummer 22 93 98 47 eller e-post nicole.elmenhorst@finanstilsynet.no.

For Finanstilsynet

Anne Merethe Bellamy
direktør

Thomas Borchgrevink
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.